

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316201806
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8316201806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere zo dňa 20.02.2009, č. XXXXXXXX, uzavretej medzi účastníkmi konania a to v bode 13. Všeobecných obchodných podmienok poskytovania úveru v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 412,78 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 29.07.2014 domáhal vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozsudku a to voči pôvodne žalovanému spol. Platíť sa oplatí, s.r.o. Pôvodné konanie bolo vedené pod sp. zn. 12C/124/2014.

Uznesením č. k. 12C/124/2014-25 zo dňa 20.07.2015 súd pripustil aby do konanie na strane žalobcu vstúpil žalovaný v 2. rade a to spol. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Následne uznesením č. k. 12C/124/2014-50 zo dňa 25.01.2016, súd konanie voči spol. Platíť sa oplatí, s.r.o., zastavil, žalovanému v 1. rade náhradu trov konania nepriznal a nárok žalobcu voči žalovanému 2. rade vylúčil na samostatné konanie. Konanie ďalej bolo vedené pod sp. zn. 12C/56/2016.

Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu o úvere č. XXXXXXXX dňa 20.0.2009. Bola mu poskytnutá suma 2 700,- eur za poplatok 810,- eur na 2 mesiace. Spolu mal teda žalovanému zaplatiť sumu 3 510,- eur, poplatok tak z predmetného úveru predstavuje 180 % ročne. Žalovanému doposiaľ uhradil sumu 50,- eur. Žalobca mal zato, že ide o úžerný poplatok, v rozpore s dobrými mravmi pre jeho neprimeranosť. Žalovaný žalobcovi neposkytol reálne plnenie za takto poplatok, a preto je podľa ustanovenia § 53 odsek 1 OZ neprijateľný. Navyiac je neurčitý predmet administratívneho poplatku, zo zmluvy nie je možné určiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Poukazoval pritom na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3. mája 2010 č.k. AZ 17 U 192/2010, ktorý potvrdil rozhodovacia líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spočítavanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi

neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že predmetný úver je neplatný, odporuje dobrým mravom podľa ustanovenia § 39 OZ, ako i na to, že boli porušené jeho spotrebiteľské práva, pretože žalovaný v zmluve neuviedol RPMN.

Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12C/124/2014, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými podmienkami poskytovania spotrebiteľského úveru, písomným vyjadrením žalovaného zo dňa 04.05.2016, písomnou odpoveďou žalovaného zo dňa 05.09.2014, výsluchom žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Žalovaný ako veriteľ a žalobca ako klient uzatvorili dňa 20.02.2009 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2 700,- eur. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť sumu 3 510,- eur a to do mesiacov počnúc dňom 19.03.2009. Žalobca sa zaviazal zaplatiť poplatok vo výške 810,- eur. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré boli uvedené na zadnej strane zmluvy. Žalobca podpisom zmluvy vyhlásil, že sa s týmito podmienkami oboznámil. V zmluve je zaškrtnutá kolónka, že úver je poskytovaný na výkon povolania.

Podľa bodu 13. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 04.05.2016 uviedol, že medzi ním a žalobcom nebola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Zmluva medzi nimi uzatvorená je zmluvou o úvere podľa Obchodného zákonníka. Jedná sa o absolútny obchod a preto na zmluvu nie je možné aplikovať iné predpisy. Poukázal, že sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zmluva bola podpísaná za účelom výkonu povolania žalobcu. Žalovaný pri poskytnutí veru vychádzal z toho, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania. Žalobca z vlastnej vôle vstúpil do zmluvného vzťahu so žalovaným za účelom poskytnutia finančných prostriedkov na výkon povolania, toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom a toto vyhlásenie žalovaný akceptoval. On do tohto zmluvného vzťahu vstupoval s dobrou vierou a v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa, na ktorú zjavne zabudol poukázať žalobca. Nakoľko žalobca peňažné prostriedky nemienil použiť na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Preto je podľa jeho názoru bezpredmetné skúmanie toho, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Z odpovede spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. zo dňa 5.9.2014 vyplýva, že žalobcovi a jeho manželke bolo poskytnutých 13 úverov celkovo a na základe týchto úverov žalobca je dlžný ku dňu 05.09.2014 žalovanému 24 790,32 eur.

Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že od žalovaného mal poskytnutých viacero pôžičiek, pričom každú jednu pôžičku so zástupcom tejto spoločnosti dojednával iba v kaviarni s tým, že zo strany zamestnanca spoločnosti mu stále bola predložená už naformulovaná zmluva o pôžičke a neboli mu vysvetlené zmluvné podmienky, za ktorých pôžičku alebo úver je poskytovaný, stále mu len tvrdil, že pre urýchlenie času to má podpísať, aby finančné prostriedky čím skôr od nich dostal. Poslednú pôžičku, ktorá je predmetom konania, bral na preklopenie ostatných pôžičiek, ktoré boli poskytnuté jemu spoločnosťou Pohotovosť. Čiže tieto finančné prostriedky použil na splatenie predchádzajúci úverov. Neboli z jeho strany vôbec použité na výkon jeho povolania tak ako je to zaškrtnuté v zmluve o úvere. Pokiaľ sa jedná o konkrétne uzavretie zmluvy zo dňa 20.2.2009 a ohľadom toho, že v tejto zmluve je zaškrtnutá kolónka, že tento úver je poskytnutý na výkon povolania, tak uviedol, že nebol upozornený zo strany zamestnanca žalovaného, že túto kolónku vyplní, on mu neuvádzal, že tento úver berie na výkon povolania, čiže mu ani nie je zrejme, prečo táto kolónka je zaškrtnutá.

Právny zástupca žalobcu v svojom prednese poukázal, že skutočnosť, že žalovaný v úverovej zmluve zaškrtnol kolónku, že úver je poskytnutý na výkon povolania, vo vzťahu k nemu už viacerými rozhodnutiami súdov a taktiež Slovenskou obchodnou inšpekciou bolo vyslovené, že sa jedná o nekalú

obchodnú praktiku zo strany žalovaného, a teda, že takéhoto konania sa do budúcnosti má zdržať. Čiže aj vzhľadom na to poukázal, že táto úverová zmluva nebola uzavretá za účelom výkonu povolenia žalobcu.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolenia alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia

alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 879l Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve^{16ab)} alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu

založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

V danom prípade neobstojí tvrdenie žalovaného o tom, že úver bol žalobcovi poskytnutý na výkon povolania, teda že túto zmluvu žalobca neuzatváral ako spotrebiteľ. Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že žalobca pri uzatváraní zmluvy bol v pozícii fyzickej osoby, ktorá potrebovala finančné prostriedky na splatenie iných mu predtým poskytnutých úverov. Žalobca si vôbec nebol vedomý toho, že žalovaný v zmluve zaškrtol políčko ktoré pojednáva o tom, že mu je úver poskytovaný na výkon povolania, ani mu netvrdil, že úver chce zobrať za týmto účelom. Zo samotnej zmluvy, teda údajov v nej sa nachádzajúcich, okrem zaškrtnutého políčka, nevyplýva, že by úver mal byť poskytnutý na výkon povolania žalobcu. Žalobca je v zmluve identifikovaný ako fyzická osoba, v zmluve je uvedené jeho rodné číslo. V zmluve absentuje akýkoľvek údaj o tom, že v čase jej podpisu žalobca bol zamestnaný, kde bol zamestnaný, resp. údaj o tom, že je osobou samostatne zárobkovo činnou. Zo strany žalovaného teda nebolo žiadnym spôsobom preukázané tvrdenie, že žalobcovi boli finančné prostriedky poskytnuté na výkon jeho zamestnania.

Žalovaný ďalej namietal, že nakoľko medzi účastníkmi konania bol uzavretý obchodno-záväzkový právny vzťah, jedná sa o absolútny obchod, nie je možné vzhľadom na uvedené okrem ustanovení Obchodného zákonníka aplikovať ustanovenia iných právnych predpisov.

Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo

dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSTĚ / H.), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tak ako uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku, v zmysle ktorej žalobca mal povinnosť zaplatiť administratívny poplatok vo výške 810,- eur za administratívne náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, pričom v tejto časti nárok vopred uznáva, súd v súlade s ustanovením § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, túto dojednanú podmienku považuje za neprijateľnú, nakoľko ide o ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktoré spočíva v neprimerane vysokej výške poplatku 180 % z poskytnutej sumy úveru za obdobie dvanástich, pričom pre porovnanie banky dojednávajú obdobný poplatok za spracovanie zmluvy len vo výške 1 % alebo 2 % z výšky úveru. Navyše takýto neprimerane vysoký poplatok považuje tiež za absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky, či celková odplata za úver sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi a ide o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Je potrebné konštatovať, že takto zadaný poplatok je neúmerne vysoký, v konaní absentuje dôkaz, že žalobca ako spotrebiteľ s jeho podstatou bol oboznámený, nakoľko je súčasťou formulárovej zmluvy, pričom tento poplatok nie je ani náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Navyac je potrebné konštatovať, že nejde o cenu plnenia, pretože túto by mal odrážať úrok z úveru. Podstatou tohto poplatku

je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a so zreteľom na výšku poskytnutého úveru ide o poplatok neúmerne vysoký.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že ide vlastne o situáciu typickú ako je judikovaná v rozsudku Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 03.05.2010 sp. zn. AZ 17 U 192/2010, v ktorom tento súd konštatoval, že ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľa, pričom je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak, tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa.

To znamená, že tento súd aj dojednanie poplatku súvisiaceho s poskytovaním úveru považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a konštatuje, že za tento poplatok sa neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v predmetnej veci a to práve so zreteľom na neurčitosť a nešpecifikovanosť predmetného poplatku.

Na základe uvedeného preto súd považoval nárok žalobcu uplatnený v konaní za dôvodný a určil neprijateľnosť ním uvedenej zmluvnej podmienky tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Žalobca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznal plnú náhradu trov konania vo výške 412,78 ako náhradu trov právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia u žalobcu pozostávajú z odmeny za jednotlivé úkony právnej služby vrátane platného režijného paušálu, tak ako boli vyčíslené právnym zástupcom žalobcu vo výške 412,78 eur v písomnom podaní zo dňa 03.06.2016.

Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 412,78 eur podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ktoré sú vyčíslené takto :

Tarifná odmena v sume 247,49 eur DPH podľa § 11 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c) a d), § 13a ods. 4 vyhlášky za nasledovné úkony :

- prevzatie a príprava zastupovania	61,87 eur
- písomné podanie na súd - žalobný návrh	61,87 eur
- účasť na pojednávaní dňa 25.01.2016 vo výške 1	16,50 eur

- účasť na pojednávaní dňa 02.06.2016 66,00 eur

Náhrada hotových výdavkov v sume 39,89 eur s DPH podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (režijný paušál) - rok 2014 vo výške 16,08 eur (2 x 8,04 eur), rok 2016 vo výške 17,16 eur (2 x 8,58 eur).

Cestovné náhrady v sume 39,60 eur s DPH podľa § 17 ods. 1 vyhlášky a zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách za cestu za účelom účasti na pojednávaní konanom dňa 25.01.2016 a 02.06.2016, na trase Svidník - Humenné a späť motorovým vozidlom Škoda Fabia, ev. č. N., ev. č. K. priem. spotreba 6,2 l/100km, cena PHM 1,194 eur/l a 1,049 eur/l, v sume 66,- eur - 132 km x (0,183 eur + (1,194 eur x 0,062 l/km) + 132 km x (0,183 eur + (1,049 eur x 0,062 l/km)) a z toho v súlade § 17 ods. 2 vyhláška 1 = 33,- eur.

Náhrada za stratu času v sume 85,80 eur s DPH podľa § 15 písm. b), § 17 ods. 1 vyhlášky - rok 2016 vo 14,30 eur za každú začatú polhodinu (10 x 14,30 eur) vo výške 143,- eur a z toho v súlade § 17 ods. 2 vyhlášky 1 = 71,50 eur.

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.